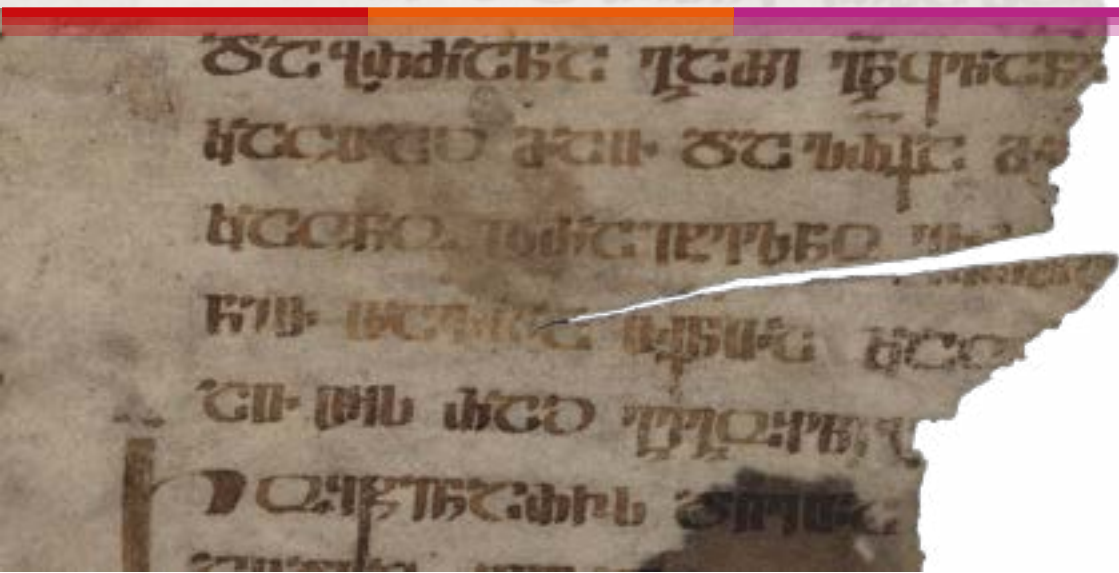

KALA Lectionary

A conservation treatment during Covid-19

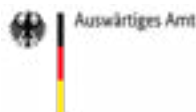

The German Federal Foreign Office, Auswärtiges Amt, Programm Kultur-erhalt, is funding the project for 2020. Partners are the National Centre of Manuscripts, Tbilisi, Georgia, represented by Prof. Dr. Zaza Abashidze, Prof. Dr. Tamriko Tchumburidze and Shorena Tavadze and TH Köln, CICS, degree programme in conservation of manuscripts, works of art on paper, photography and book illumination, represented by Prof. Dr. Andrea Pataki-Hundt and Marlen Börngen, M.A., and supported by the students Kerstin Merz and Charlotte Bretzendorfer, B.A.

საგარეო საქმეთა სამინისტროს ხელშეწყობით ხორციელდება 2020 წელს პროექტი „კალას ლექციონარი, ხელნაწერის კოდიკოლოგიური შესწავლა და რესტავრაცია“. პარტნიორი ორგანიზაციაა საქართველოდან ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრი, წარმომადგენლები: ცენტრის დირექტორი, პროფ. ზაალ აბაშიძე, პროფ. თამარ ქუმბურიძე, ნინო მეგენეიშვილი, შორენა თავაძე და სტუდენტი ელენე ქურდაძე. კიოლნის ტექნიკური უნივერსიტეტის მხრიდან CICS (მიმართულება: დამწერლობა, გრაფიკა, ფოტოგრაფია, წიგნის მხატვრობა) ტექნიკურ საკითხებზე კონსულტაციებს ატარებდა პროფ. დოქტორი ანდრეა პატაკი-ჰუნდტი, პროექტის მონაწილეები: მარლენ ბიორგენერი, შარლოტე ბრეცენდორფერი და სტუდენტი კერსტინ მერცი

© Bretzendorfer

CICS
Cologne Institute of
Conservation Sciences

**Technology
Arts Sciences
TH Köln**

Name: KALA Lectionary

Origin: Georgian

Repository: National Centre of Manuscripts in Tbilisi, Georgia

Date: approx. 1100 AD (dated on the basis of the writing)

Material: parchment

Damage: microbial infestation, damage from rodents, deformation; lectionary is incomplete, individual folios obtained only fragmentarily

Intended measured: colorimetric controlled photographic documentation, codicological research, conservation of the manuscript, knowledge transfer and international exchange between the cooperation partners (The National Centre of Manuscripts, Tbilisi and CICS, TH Köln).

The KALA Lectionary, a valuable piece of Georgian cultural heritage, has been stored in the National Centre in Tbilisi since the 1980s. Due to years of climatically incorrect storage prior to the 1980s, it has been heavily damaged. Its overall poor condition called for particularly urgent action in order to preserve the lectionary for posterity. The project started with a codicological examination executed by the colleagues on-site. In a next step, conservation measures had to be planned and subsequently carried out in order to save the lectionary from further decay and loss.

The project planning took place before Covid-19 and intended a delegation of the CICS to assist the Georgian team with the manuscript's conservation during several visits in Tbilisi. But Corona put a spoke in our wheel and therefore we found new methods and ways for the project's realisation. Instead of expert discussions on-site we held numerous digital meetings and instead of lecturers and students, the CICS only sent the necessary equipment to Tbilisi. Instructional videos produced by Charlotte Bretzendorfer replace personal live demonstrations and assist the Georgian team by illustrating everything regarding the leafcasting of parchment.

სახელწოდება: კალას ლექციონარი

წარმოშობა: საქართველო

ამჟამინდელი ადგილმდებარეობა: კორნელი კეკელიძის სახელობის ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრი, თბილისი, საქართველო

დათარიღება: დაახლოებით 1100 წლის ხელნაწერი (დათარიღებულია დამწერლობის/შრიფტის მიხედვით)

მასალა: ეტრატი

დაზიანებები: მიკრობული დაზიანებები, მღრღნელების მიერ დაზიანება, დეფორმაცია; ლექციონარი არასრულია, ცალკეული ფურცლები შემორჩენილია ფრაგმენტების სახით.

პროექტის მიზანი: კონტროლირებადი ფოტოგრაფიული დოკუმენტაცია, კოდიკოლოგიური კვლევა, ხელნაწერის რესტავრაცია-კონსერვაცია, ინტერნაციონალურ დონეზე მეცნიერული საკითხების განხილვა და აზრების გაზიარება პარტნიორთა მხრიდან (CICS, კიოლნი და ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრი, თბილისი)

კალას ლექციონარი, ქართული კულტურის მნიშვნელოვანი ძეგლი, 80-იანი წლებიდან საქართველოს ხელნაწერთა ეროვნულ ცენტრში ინახება. ამ პერიოდამდე წლების განმავლობაში არაშესაფერის კლიმატურ პირობებში ყოფნის გამო საკმაოდ დაზიანებულია. საერთო მდგომარეობა ცუდი იყო, საჭირო იყო სასწრაფო მოქმედება, რათა ხელნაწერი მომავალი თაობებისთვის შეგვენარჩუნებინა. პროექტი დაიწყო ქართველი კოლეგების მხრიდან კოდიკოლოგიური შესწავლით. შემდგომი ნაბიჯი უნდა ყოფილიყო რესტავრატორების ღონისძიებები და ხელნაწერის კონსერვაცია, რათა იგი შემდგომი დაზიანებისგან დაცული ყოფილიყო.

პროექტი დაიგეგმა ჯერ კიდევ კორონა ვირუსის გავრცელებამდე და დაგეგმილი იყო CICS-ის გერმანელი რესტავრატორების ვიზიტი თბილისში, რათა მხარში ამოსგომოდნენ ქართველ კოლეგებს ხელნაწერის რესტავრაციისას. მაგრამ კორონა ვირუსმა შეგვიალა ხელი ჩვენი გეგმების განხორციელებაში და პროექტის განსახორციელებლად საჭირო გახდა ახალი გზების და მეთოდების მოძებნა. ადგილზე შეხვედრის ნაცვლად ჩატარდა მრავალრიცხოვანი შეხვედრა ინტერნეტის საშუალებით და დოკუმენტებისა და სტუდენტების ნაცვლად გაიგზავნა საჭირო ინვენტარი თბილისში. სასწავლო ვიდეოები CICS-ის პროდუქციიდან ჩაენაცვლა უშუალო პრეზენტაციებს ადგილზე და და ქართველ კოლეგებს მიეწოდათ დაწვრილებითი ინფორმაცია ეტრატის დატენიანებასთან დაკავშირებით.

ამრიგად ყველა კოლეგის უსაზღვრო ენთუზიაზმით შესაძლებელი გახდა პანდემიის პირობებში პროექტის წარმატებით დასრულება.